

Vereniging
Afvalsamenwerking Limburg

Meerjarenprogramma

2009 – 2015

Herijking 2010

Weert, mei 2010.

INHOUD.

I.	Inleiding en leeswijzer	5
II.	Strategienota en programmering Afvalsamenwerking Limburg	7
III.	Samenwerking met de provincie Limburg	11
IV.	Programmering per programmalijn	14
	▪ Programmalijn "Kennis"	14
	▪ Programmalijn "Advisering & Ondersteuning"	18
	▪ Programmalijn "Belangenbehartiging"	19
	▪ Programmalijn "Coördinatie marktbenadering"	21
V.	Financieel Meerjarenprogramma 2009 – 2015	25

I. Inleiding en leeswijzer.

De voorbereiding van de vernieuwde afvalsamenwerking in Limburg is in 2002 en 2003 vormgegeven. De structuur van de vereniging Afvalsamenwerking Limburg en haar werkapparaat zijn in 2004 uitgewerkt, vervolgens vastgesteld en operationeel gemaakt.

Voor de bezetting van bestuurszetels is een regionale vertegenwoordiging uit de vier Limburgse regio's uitgangspunt evenals een evenwichtige vertegenwoordiging vanuit grotere en kleinere gemeenten.

Het werkapparaat van de vereniging is door het bestuur van de vereniging vormgegeven door het aangaan van een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Weert en een detacheringsovereenkomst voor de secretaris / beleidsmedewerker. Beide overeenkomsten kenden een looptijd tot en met 31 december 2009. In de ledenvergadering van juni 2009 is besloten deze overeenkomsten met 5 jaar te verlengen tot en met 31 december 2014.

De taakstelling voor de vereniging Afvalsamenwerking Limburg is verankerd in de strategienota "Een wereld te winnen". Het meerjarenprogramma van de vereniging is gebaseerd op deze taakstelling. In hoofdstuk II wordt stilgestaan bij de uitgangspunten voor de vereniging en wordt teruggegrepen op strategienota, kerntaken van de vereniging en de hoofdlijnen van de programmering ASL.

In 2002 heeft de provincie zich teruggetrokken als "trekker" in het dossier afval en zich gepositioneerd als "duwer". De provincie Limburg heeft bij aanvang van de nieuwe vereniging ASL de vereniging gefaciliteerd met een totaalbijdrage ad. € 135.000 ten behoeve van de verbreding en versterking van de gemeentelijke samenwerking. Voor de periode 2010 – 2015 heeft de provincie Limburg zich de vraag gesteld of er nog wel een rol van betekenis voor zichzelf is weggelegd voor wat betreft huishoudelijk afval. Op verzoek van de Statencommissie Fysiek Domein is door de vereniging ASL in 2009 een herbezinning uitgevoerd op de taakopdracht en functie van ASL en de rol van provincie Limburg m.b.t. communaal afval. De notitie "Kansen benutten om samen een wereld te winnen" is de resultante van deze herbezinning en is in mei 2009 aan de provincie toegezonden. Op 25 september 2009 is de notitie in Statencommissie Fysiek Domein behandeld en zijn de gedane aanbevelingen overgenomen. In hoofdstuk III wordt ingegaan op de toekomstige samenwerking met de provincie Limburg.

De taakstelling van de vereniging ASL is ook voor de uitvoeringsperiode 2009 - 2015 uitgewerkt in een meerjarenprogramma op basis van 4 programmalijnen. Jaarlijks wordt het meerjarenprogramma geactualiseerd en door de Algemene Ledenvergadering vastgesteld. In het Jaarverslag wordt elk jaar verantwoording afgelegd over de betreffende jaarschijf. Op basis van deze programmering wordt de werkorganisatie van de vereniging ASL elke 5 jaar herijkt. De 1^e herijking van de werkorganisatie heeft in 2009 plaatsgevonden. Op basis van deze herijking is besloten de werkorganisatie in haar bestaande vorm te continueren tot 31 december 2014.

De leden van de vereniging Afvalsamenwerking Limburg hebben voor de 1^e jaren het bestuur opdracht gegeven zich vooral te richten op de aanbesteding van de afvalverwerking. Geconstateerd kan worden dat de Limburgse gemeenten in staat zijn geweest om door de gezamenlijke aanpak en Europese aanbesteding ca. € 10 miljoen per jaar te besparen op de eindverwerking van huishoudelijk restafval (HRA) en GFT. De 1^e verenigingstarget is dan ook met glans behaald. In 2007 en 2008 heeft de uitwerking van de nadere contractvoorwaarden centraal gestaan en sinds 1 januari 2009 is het contract in werking. In 2009 is gestart met de jaarlijkse verevening van

de gemeentelijke transportkosten. In de komende periode zal de vereniging zicht weer opnieuw moeten oriënteren op de marktsituatie in 2014, als het 5-jarige contract expireert.

Op 27 juli 2007 is tussen VROM, het verpakkende bedrijfsleven en VNG een Raamovereenkomst gesloten over het verpakkingenbeleid en de invulling van producentenverantwoordelijkheid voor de gescheiden inzameling van verpakkingsafval voor de periode 2008 – 2012. Deze Raamovereenkomst is vervolgens op 29 september voorzien van een Addendum. De vereniging ASL heeft zich in 2008 en 2009 met succes sterk gemaakt voor keuzeruimte voor zowel voor- als nascheiden. In 2009 is nascheiden nog maar deels (experimenteel) toegelaten. Op basis van evaluatie van deze experimenten zal in beginsel vanaf 2010 keuzeruimte voor beide mogelijkheden ontstaan. Totaal 24 Limburgse gemeenten hebben voor 1 januari 2009 een contract met Essent Milieu gesloten voor het nascheiden van huishoudelijk afval. Gezien het omvangrijke aandeel van verpakkingen (27,7 %) in huishoudelijk restafval en de verantwoordelijkheid hiervan voor het verpakkende bedrijfsleven staan gemeenten en de vereniging voor de opgave deze kosten voor onze burgers te vermijden binnen de huidige contractperiode tot 2014 en ook daarna.

Niet alleen als gevolg van de Raamovereenkomst is de markt van afvalverwerking sterk in beweging. Liberalisering van traditioneel publieke afvalverwerkers als ARN, AVR en mogelijk ook Essent Milieu legt de basis voor een andere marktordening in 2014. Ook in technisch opzicht is de markt in verandering. Moderne verbrandingsinstallaties met toenemende mogelijkheden in het terugwinnen van energie hebben een grote invloed op de prijs en de marktordening van afval. Naast deze ontwikkeling en het nascheiden van verpakkingen uit huishoudelijk (rest)afval is de markt van GFT verwerking sterk in beweging. Nieuwe technologische ontwikkelingen bij GFT leiden tot meer besparing op zowel CO2 als op kosten. Productie van biogas, het benutten van warmte, CO2 en schoon water in de glastuinbouw, het aanwenden van houtfractie voor biomassacentrales en de productie van compost als voedsel voor gewassen en als veenvervanger zijn voorbeelden van deze nieuwe ontwikkeling. Het gescheiden inzamelen van GFT zal zich ook in de toekomst meer en meer lonen. De vereniging ASL zal zich vroegtijdig op beide ontwikkelingen moeten voorbereiden om klaar te zijn voor een nieuwe contractsituatie voor eindverwerking vanaf 2014.

In toenemende mate wordt participatie en belangenbehartiging in nationale publieke beleidsdiscussies belangrijk geacht. Deze, doorgaans voor inspraak opengestelde trajecten, zijn vaak van grote invloed op het lokale afvalbeleid dan wel op zaken die elke burger rechtstreeks raken.

Met de Limburgse Afvalconferenties is de achterliggende jaren ingezet op kennisoverdracht. Zo hebben we met videobeelden vastgelegd wat deelnemers tijdens deze dagen hebben opgestoken en hebben geleerd (Wat Heb Jij Geleerd Vandaag?). Via onze website www.afvalsamenwerkinglimburg.nl is de aanwezige kennis binnen onze vereniging te raadplegen, zijn verzonden nieuwsbrieven terug te halen en zijn ook de opgedane ervaringen tijdens onze afvalconferenties terug te zien. Ook zijn op de site belangrijke dossiers te raadplegen en zijn links aangebracht naar relevante informatiebronnen.

II. Strategienota en programmering ASL

Aanleiding voor de samenwerking.

De gemeenten in Limburg doen het goed bij het realiseren van de doelstellingen van het afvalstoffenbeleid. De hoeveelheid restafval in Limburg per hoofd van de bevolking ook in 2009 het laagst van Nederland. De goede resultaten zijn te danken aan de gezamenlijke inspanningen van gemeenten en provincie in de afgelopen jaren. De resultaten zijn bemoedigend, maar zijn geen reden om nu achterover te leunen. Er is voor de Limburgse gemeenten nog een wereld te winnen.

De kosten voor afvalbeheer zijn de afgelopen jaren gestegen. De verwachting is dat de komende jaren bij ongewijzigd beleid de kosten verder en misschien nog wel sterker zullen stijgen. Daarnaast blijken selectief ingezamelde afvalstromen een toenemende marktwaarde te krijgen als gevolg van gestegen energie- en grondstofprijzen. De gemeenten hebben de maatschappelijke opdracht om een kwalitatief verantwoord beleid te voeren. Daarnaast rekenen gemeenten ook een goede dienstverlening richting burgers tot hun taakstelling. Gemeenten zullen de mix van beleid, dienstverlening en kosten(stijgingen) naar de bevolking toe moeten blijven legitimeren. En dat stelt hoge eisen aan de wijze waarop de gemeenten deze taak uitvoeren.

In het uitvoeren van hun taak, hebben gemeenten te maken met de zeer complexe 'afvalmarkt'. Het is een markt waarin ambitieuze beleidsdoelstellingen gelden, machtige (lobbyende) partijen opereren, technologische mogelijkheden elkaar snel opvolgen en waarin veel geld omgaat. De gemeenten kunnen alleen een effectief beleid uitvoeren als zij voldoende greep hebben op de afvalketen en net als andere actoren op de markt participeren in nationale kaderstellende trajecten. In de voorliggende strategische analyse wordt geconstateerd dat de gemeenten in de afgelopen jaren eerder minder dan meer greep hebben gekregen op de afvalketen. De gemeenten zijn daarom aan zet om de regie te hernemen.

Het besluit van de samenwerkende Limburgse gemeenten de strategienota vast te stellen, de ambities in de meerjarenprogrammering als leidraad te nemen en de vereniging Afvalsamenwerking Limburg op te richten is een 1^e aanzet om de regie te hernemen. Het opnieuw aanbesteden van de verwerking van restafval en GFT is door de Algemene Ledenvergadering ASL vervolgens gesteld als de belangrijkste 1^e taakstelling van de nieuwe vereniging.

Externe ontwikkelingen (bron: strategienota).

Als eerste stap in de strategische analyse is de omgeving van de gemeenten onderzocht op nieuwe ontwikkelingen. Er zijn veel (nieuwe) ontwikkelingen in de afvalsector, welke vaak sterk met elkaar samenhangen. Deze ontwikkelingen houden zowel kansen als bedreigingen in voor gemeenten om hun afvaltaak adequaat te realiseren. De belangrijkste ontwikkelingen zijn onderstaand samengevat en zijn in de strategienota per stuk uitgewerkt.

Externe ontwikkelingen, die kansen en bedreigingen inhouden voor de gemeentelijke afvaltaak:

- intensivering van landelijk beleid
- grotere betekenis voor beleidsnetwerken
- toenemend belang van actuele kennis
- schaalvergroting op de afvalmarkt
- alternatieve mogelijkheden voor Limburgs afval

Sterkten en zwakten Limburgse gemeenten (bron: strategienota).

Als tweede stap in de strategische analyse is de positie van gemeenten in de afvalwereld in kaart gebracht. De gemeentelijke positie wordt uitgedrukt in termen van sterkten en zwakten. De belangrijkste sterkten en zwakten zijn onderstaand samengevat en worden daarna in dit hoofdstuk uitgewerkt.

Positie van de Limburgse gemeenten ten aanzien van de gemeentelijke afvaltaak, uitgedrukt in sterkten en zwakten:

- potentiële ruimte in het realiseren van beleidsdoelstellingen
- een beperkt en kwetsbaar kennisniveau
- matige participatie in beleidsnetwerken
- weinig greep op de eigendom en verwerkingswijze van afval

Hoofdpijnen samenwerkingsverband (bron: strategienota).

Van, voor en door de gemeenten

Een belangrijk uitgangspunt is dat de krachtenbundeling niet mag leiden tot de oprichting van een nieuwe en op afstand geplaatste sturingsorganisatie. Het vertrekpunt is dat de gemeenten verantwoordelijk zijn en blijven voor het gevoerde afvalstoffenbeleid. Dat impliceert ook dat de gemeente eigenaar blijft van het afval, totdat zij het aanbieden aan de afnemer. En tot slot betekent dit ook dat de gemeente de contracten sluit met de afnemers.

Bureau afvalsamenwerking

Het voorstel om te komen tot de inrichting van een bureau Afvalsamenwerking voor de gezamenlijke Limburgse gemeenten is uitgevoerd. Het bureau is opgericht *door* en *voor* de gemeenten en blijft *van* de gemeenten.

Kerntaak

De kerntaak van het bureau is het organiseren van kennis om de gemeenten te adviseren en te ondersteunen bij de ontwikkeling en uitvoering van hun afvalbeleid. Zij doet dat door het opbouwen van expertise op het gebied van afvalbeleid en technische ontwikkelingen en door kennis en inzicht te vergaren in de werking van de afvalmarkt. Een specificatie van het takenpakket wordt jaarlijks door de Algemene Ledenvergadering vastgesteld. De vier programmalijnen (kennis, advies, belangenbehartiging, marktbenadering) zijn daarbij een leidende referentie.

Vertegenwoordiging gemeenten

Vanuit deze expertise vertegenwoordigt de Afvalsamenwerking Limburg de gemeenten in provinciale en bovenprovinciale bestuurlijke en ambtelijke beleidsplatforms. Deze inbreng moet er toe leiden dat de specifieke problematiek van Limburg aan de orde komt bij de ontwikkeling van beleid en dat het bureau tijdig nieuwe stimuleringsmaatregelen voor de Limburgse gemeenten signaleert.

Monitoring resultaten

De expertise van het bureau moet ook worden ingezet om op gemeentelijk, regionaal en provinciaal niveau inzicht te geven in de resultaten van het gevoerde afvalstoffenbeleid. Het ontwikkelen en beheren van een monitorsysteem kan bij het samenwerkingsverband worden ondergebracht. Een monitorsysteem kan worden verbreed tot een benchmark voor het vergelijken en analyseren van gemeentelijke beleidsresultaten en tarieven.

Monitoring technische ontwikkelingen

Een andere taak is het bijhouden van de ontwikkelingen binnen de afvalmarkt. Het bureau attendeert de gemeenten op nieuwe mogelijkheden voor preventie, nuttige toepassing en hergebruik. Zij verricht studie naar en adviseert over de methoden en technieken voor preventie, gescheiden inzameling en de inrichting van de infrastructuur en de bijdrage aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

Ondersteuning aanbestedingsprojecten

Het bureau faciliteert de gemeenten bij het aanbesteden van afvalstromen en grondstoffen. Zij inventariseert, adviseert en ontwikkelt zonodig strategieën voor marktbenadering en belangentoe name. De gemeenten blijven contractpartij. Het bureau ondersteunt en coördineert desgevraagd het ontwerpen en doorlopen van aanbestedingsprocedures. Het schrijven van een bestek is een voorbeeld van deze ondersteuning. Dezelfde rol kan zij spelen bij het aanvragen van subsidies.

Afstemmingsplatform gemeenten

Tenslotte kunnen vanuit het bureau ook nieuwe initiatieven worden ontplooid. Het samenwerkingsverband is bij uitstek het platform waarop gemeenten hun inspanningen en initiatieven afstemmen en daarover kennis uitwisselen.

Contouren van de organisatie Afvalsamenwerking Limburg.

Binding met gemeenten

Het bureau Afvalsamenwerking Limburg is nadrukkelijk een organisatie *van, voor en door* de gemeenten. In de organisatie moet deze binding met de gemeenten verankerd zijn. De uiteindelijke zeggenschap over de ontwikkeling van het bureau blijft bij de gemeenten liggen.

Professionele krachten

De afvalwereld is buitengewoon dynamisch en de ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op. Om deze ontwikkelingen te kunnen volgen en te vertalen naar consequenties voor de gemeenten moet het bureau Afvalsamenwerking Limburg beschikken over professionele krachten. Zij leggen over hun werk en hun exploitatie verantwoording af aan de gemeenten.

Professionele bestuurder

Het samenwerkingsverband kent een bestuurlijke en een ambtelijke component. In het bijzonder de vertegenwoordiging van de gemeenten in de beleidsplatforms op landelijk, bovenprovinciaal en internationaal niveau vraagt bestuurlijke inzet. Voor de continuïteit van de vertegenwoordiging verdient het aanbeveling om binnen het bestuur van de Afvalsamenwerking een professionele bestuurder aan te trekken die de continuïteit kan waarborgen.

Regie en adviesfunctie

Op het niveau van de ambtelijke invulling van de organisatie moet het uitgangspunt zijn, dat het bureau een regie- en adviesfunctie heeft. Met een beperkte formatie worden deze werkzaamheden uitgevoerd. Onderzoek, ontwikkeling en inhoudelijke uitwerkingen besteedt het bureau uit aan gespecialiseerde personen en instanties. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat steeds de meest actuele kennis wordt ingekocht en kan voorkomen worden dat de Afvalsamenwerking te groot en onbeheersbaar wordt.

Kerntaken Afvalsamenwerking Limburg (bron: strategienota).

Kennis- ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> - Genereren van (basis)informatie en kennis over strategie/beleid en uitvoering/ organisatie voor afval en de afvalmarkt in de breedste zin van het woord¹. - Opbouwen, onderhouden en benutten van een (specialistisch) kennisnetwerk bij gemeenten, provincie, Rijk en andere relevante partners. - Creëren van een platform voor uitwisseling van kennis en ervaringen rondom de gemeentelijke afvaltaak (met de provincie als adviseur). - Doorontwikkelen en beheren van een afval monitoringsysteem.
Advisering & ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> - Actief signaleren van relevante ontwikkelingen voor gemeenten. - Informeren, adviseren en faciliteren van (individuele en samenwerkende) gemeenten in beleidsvoorbereiding en -uitvoering van de gemeentelijke afvaltaak. - Gericht ondersteunen van gemeentelijke bestuurders en ambtenaren, ook rondom de kerntaken belangenbehartiging en krachtenbundeling.
Belangen- behartiging	<ul style="list-style-type: none"> - Participeren in beleidsrelevante netwerken voor de gemeentelijke afvaltaak op provinciaal, regionaal, landelijk en (zo nodig) Europees niveau. - Formuleren van adviezen en standpunten ter zake namens de Limburgse gemeenten en inbrengen daarvan in beleidsrelevante netwerken. - Uitvoeren van gerichte lobbyactiviteiten namens de Limburgse gemeenten. Actief terugkoppelen van de voortgang en resultaten van de participatie en belangenbehartiging.
Krachten- bundeling	<ul style="list-style-type: none"> - Signaleren en ontwikkelen van mogelijkheden tot bundeling van gemeentelijke inkoopkracht op de afvalmarkt (in de breedte van de keten). - Creëren van een platform voor het organiseren van inkoopkracht op de afvalmarkt (makelaar). - Desgevraagd begeleiden van (groepen van) gemeenten bij toekomstige aanbestedingsprocedures.

¹ Hieronder verstaan wij de *activiteiten* afvalpreventie, -hergebruik, -inzameling, -verwerking e.d. alsook de *functionaliteiten* beleid, milieukunde, techniek, financiën, juridische zaken, commercie (markttechnisch) en bedrijfsvoering.

III. Samenwerking met de provincie Limburg²

De gemeenten in Nederland zijn operationeel verantwoordelijk voor de afvalinzameling en verwerking van hun burgers. Dat is glashelder. Dat wil niet zeggen dat de provincie als bestuurlijke tussenlaag geen rol van betekenis heeft of moet en kan hebben. In tactisch en strategisch opzicht is de provincie een belangrijke factor in het succes van gemeenten richting hogere overheden.

De betekenis van de provincie Limburg voor de vereniging ASL, de gemeenten en de ca. 1.100.000 inwoners is meervoudig:

- Faciliteren van de gemeentelijke samenwerking op het vlak van communaal afval door dataverzameling en data-analyse (voortgangsrapportages) en door het inbrengen van het provinciale relatie- en kennisnetwerk op het vlak van grensoverschrijdende samenwerking en innovatie.
- Als kennis- en relatiernetwerk ten dienste van de samenwerkende gemeenten richting rijksoverheid en Europa maar ook als bestuurslaag met politieke slagkracht voor het politiek kunnen bereiken van de gestelde doelen.
- De positie van de provincie als mede-eigenaar van de bestaande infrastructuur voor de eindverwerking van huishoudelijk restafval en GFT in relatie tot het publieke belang van deze infrastructuur.
- Het participeren in en faciliteren van concrete projecten die bijdragen aan het vermindering van communaal afval, vermindering van het restafval (HRA) en verbetering van afvalscheiding en daardoor bijdragen aan de provinciale ambities zoals cradle to cradle, innovaties in de keten, energiebenutting, duurzaamheid, beheersing publieke kostendruk etc.

1. Betekenis als ondersteunende overheid m.b.t. de nutstaak Afval.

De faciliterende rol van de provincie Limburg als middenbestuur (sterke positie in kennisnetwerken, innoverend vermogen, gegevensverzameling & gegevensanalyses) is een voorwaarde voor succes. Zo is, gebruik makend van het kennisnetwerk van de provincie Limburg, samen met het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), de Vlaamse provincie Limburg en de vier Vlaamse Intercommunales IOK DE KEMPEN, LIMBURG.NET, IGEAN en IVAREM is een INTERREG IVc project in voorbereiding genomen. Dit project is in de voorfase van formele toetsing onderzocht op kansrijkdom. Het project past in het operationele programma, prioriteit 2: Afvalpreventie en management.

Alle Limburgse gemeenten is in februari 2010 de gelegenheid geboden om aan een of meer van de hieronder genoemde 5 projectpistes deel te nemen:

1. Geïntegreerd afvalmanagement binnensteden.
2. Benuttingstrategie organische fractie uit huishoudelijk afval.
3. De "brede" milieustraat van de toekomst.
4. Monitor voor afvalprestaties in Limburg, Vlaanderen en SRE gebied.
5. Blauwdruk voor de verpakkingsinfrastructuur en de afzet.

De rol van de provincie bestaat hierbij uit het inbrengen van hun kennis & netwerk, hun bestuurlijke beïnvloedingsruimte bij besluitvorming en het nemen van een financieel aandeel in projecten.

² Zie *Statennotitie Herbezinning op de taakopdracht en functie van ASL en de rol van provincie Limburg m.b.t. communaal afval "Kansen benutten om samen een wereld te winnen"*. De notitie is te downloaden via de site www.afvalsamenwerkinglimburg.nl.

Gezien de beperkte belangstelling onder de Limburgse gemeenten en de grote verscheidenheid in ambities tussen de zes samenwerkende partners is besloten de INTERREG aanvraag te stoppen en de 5 genoemde ambities op een andere wijze tot stand te brengen.

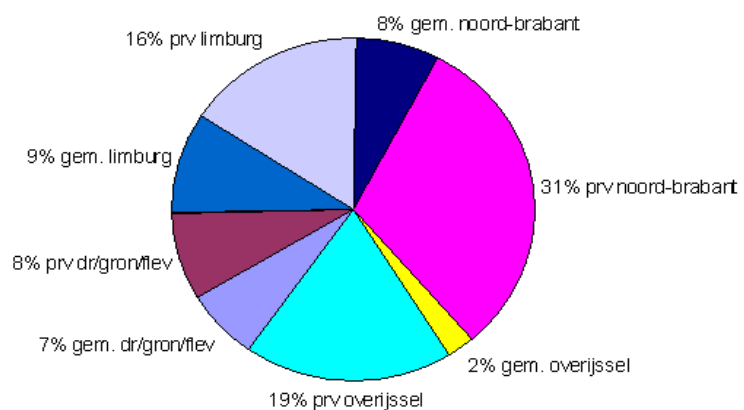
2. Betekenis als bestuurslaag in de beleidsvorming bij Europa en Rijksoverheid.

De uitwerking van het Verpakkingenconvenant door het Ministerie VROM maakt meer dan ooit tevoren duidelijk dat de noodzakelijke samenhang tussen beleidsvorming op Europees- en Nationaal niveau steeds minder samenhang vertoont met de uitvoering op lokaal niveau. Belangrijke instituties in coördinatie en publieke belangenbehartiging zoals o.a. het Afval Overleg Orgaan zijn opgeheven en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is in het genoemde dossier onvoldoende in staat gebleken de publieke belangen van gemeenten (burgers) te behartigen. Gevolg hiervan is dat de Nederlandse burgers (ca. 1.100.000 Limburgers) betalen voor de inzameling en verwerking van verpakkingen aan zowel aan het bedrijfsleven (in de productprijs) als aan de rijksoverheid (extra belasting) als in de afvalstoffenheffing. Ook zijn kritische vragen te stellen bij de positie en de belangen van het bedrijfsleven in de landelijke organisatie Nedvang in het al of niet toekennen van vergoedingen. Het afwezig zijn als bestuurslaag tussen gemeenten en de hogere overheid maakt de positie van de Limburgse burger significant zwakker. Als voorbeeld kan Vlaanderen worden genoemd waar de kwaliteit en doeltreffendheid van de afvalinfrastructuur Nederland voorbij stevent dank zij een sterke intermediaire en faciliterende rol van provincies, OVAM en VLACO. Om deze positie te versterken neemt het werkkapparaat deel in de Ambtelijke Werkgroep Afval (AWA) van het VNG, is de programmamanager aangetreden als bestuurslid van de branchevereniging NVRD en worden de ASL bestuursleden gevraagd zitting te nemen in de relevante VNG commissies. Met de provincie zal worden aangekoerst op het benutten van hun netwerken in IPO verband en de contacten van de provincie in Brussel (Europa).

3. Betekenis als (mede)eigenaar van nutinfrastructuur afvalverwerking.

Essent NV is in 2009 verkocht aan het Duitse bedrijf RWE. Drie onderdelen, te weten Enexis, Essent Milieu en de Kerncentrale Borsele zijn uit de verkoop gehouden en verzelfstandigd. Het bedrijfsonderdeel Essent Milieu heet sinds kort Attero. Zes Nederlandse provincies en 130 gemeenten zijn eigenaar van Attero.

De zorgvuldig en met publieke middelen opgebouwde verbrandingscapaciteit voor huishoudelijk afval blijft hierdoor in publieke handen. Het is nog geen twee decennia geleden dat provincies gedwongen werden het initiatief te nemen voor realisatie van de huidige infrastructuur voor afvalverbranding. Dit vanwege het wegblijven van initiatieven uit de markt. De burgers van o.a. Limburg hebben, via de gemeentelijke afvalstoffenheffing het zorgvuldig opgebouwde nutsbedrijf Attero mogelijk gemaakt. Deze burgers zijn de feitelijke "founders" van deze infrastructuur. Met een eventuele verkoop verliezen provincie en gemeenten de zeggingskracht over deze zorgvuldig opgebouwde positie. Liberalisering van de verbrandingscapaciteit leidt mogelijk tot risico's ten aanzien van toekomstige verwerkingskosten en continuïteit van de huishoudelijke afvalverwerking. Besluitvorming

tot verkoop kan en mag alleen plaatsvinden op basis van een grondige analyse en met de duidelijkheid dat de positie van de burger er ook duurzaam beter op wordt.

Bekende economen zoals de internationale autoriteit op het gebied van fusieonderzoek, professor Hans Schenk³, stelt dat (afhankelijk van de sector) 65 – 85 % van de fusies geen economische meerwaarde creëert en dus leidt tot hogere kosten. Liberalisering van nutsbedrijven zoals Essent Milieu acht professor Schenk onwenselijk omdat er geen reden is om aan te nemen dat dergelijke overnames kunnen leiden tot prestatieverbeteringen van deze bedrijven, eerder het tegendeel.

Geliberaliseerde nutsbedrijven die én winst moeten maken én publieke belangen moeten behartigen. Juist de overheid heeft de publieke rol om zorg te dragen voor basisvoorzieningen zoals betrouwbare en betaalbare stroom, duurzame inzameling en verwerking van afval, stipt rijdende treinen, betrouwbare geldmarkt etc. Recente voorbeelden geven er blijk van dat een geliberaliseerde nutssector publieke belangen in gevaar kan brengen; een reële bezorgdheid. Iedereen kan zich nog de recente beelden herinneren van de stad Napels. Vandaag de dag zorgt de op peil gebrachte eindverwerkingscapaciteit in de afvalverbranding ervoor dat de kans op verwerkingsproblemen zeer klein is.

Naast de betekenis als eigenaar van nutinfrastructuur zijn de Limburgse gemeenten tot 1 januari 2014 ook "klant" van Attero voor de verwerking van huishoudelijk restafval en GFT. De Vereniging van Gemeentelijke Aandeelhouders in Limburg (VEGAL) heeft namens de Limburgse gemeenten koers gezet op een strikte scheiding tussen de relatie als aandeelhouder en de relatie als contractant. De vraag hoe de meerderheid van aandeelhouders van Attero deze 2 relaties zien is nog niet beantwoord. Om deze reden staat dit onderwerp centraal op de 7^e Limburgse Afvalconferentie in Maastricht (3 juni 2010).

4. Betekenis als facilitator van belangrijke publieke projecten en initiatieven.

Het beleid van de provincie Limburg straalt innovatie en resultaatgerichtheid uit en een focus op excelleren maar ook profileren. Weg van de koers van stoffige nota's, langsleepende processen, bureaucratie en twijfelachtige profilering.

Innovatie moet echter niet blijven steken in modieuze kretes zonder feitelijke inhoud. Juist de aard en de hoeveelheid afval is een thermometer bij uitstek om de kwaliteit van het provinciale beleid (cradle to cradle (C2C), milieu, duurzaamheid, energiebenutting, CO2) te monitoren en te beoordelen. Ook vermindering van afval, vergroting van het aandeel hergebruikt afval en innovaties in de afvalketen kwalificeren het effect en de doeltreffendheid van provinciaal beleid. Door deel te nemen (facilitair en financieel) in projecten van de vereniging ASL kan de provincie haar (nog) abstracte beleid inhoud en vorm geven.

³ Oprichter economische faculteit van de Universiteit Utrecht.

IV. Programmering 2009 – 2015 per programmalijn.

In overeenstemming met de door de Algemene Ledenvergadering ASL vastgestelde notitie "Programmering ASL" zijn de programmalijnen zijn uitgewerkt in de vorm van activiteiten. Elke activiteit wordt daarbij uniform beschreven met gebruikmaking van een sjabloon. Alvorens de acties inhoudelijk te presenteren, wordt eerst de betekenis van de gebruikte terminologie toegelicht.

Nummer en naam actie	
Resultaat	Beschrijving van de actie, waarbij in het bijzonder wordt aangegeven wat het concrete product is van de ondernomen activiteit. Zo nodig wordt een relatie met een andere actie vermeld.
Doelstelling	Indicatie van de mate waarin de actie inwerkt op de doelstellingen ten aanzien van kosten, kwantiteit en kwaliteit.
Betrokkenen	Aanduiding van de personen of instantie(s) die een rol spelen bij het uitvoeren van de activiteit. Voor alle acties geldt dat ASL de eindverantwoordelijke is.
Middeleninzet	Raming van kosten en tijd (in formatieplaatsen) die gemoeid zijn met uitvoering van de activiteit.

Ten behoeve van het jaarlijkse werkplan worden de acties in overeenstemming met bovenstaand sjabloon verder worden uitgewerkt en vormen daarmee het werkplan ASL. De acties van het werkplan 2009 – 2015 zijn daarbij in de eerste jaarschijven meer concreet beschreven en de latere jaarschijven meer globaal van opzet. In de jaarlijkse herijking van het meerjarenprogramma wordt per actie de voortgang opgenomen.

Algemeen.

Bij de opzet van de vereniging ASL is een kleine slagvaardige werkorganisatie ingericht met 1,2 fte formatie; te weten 1 fte verenigingssecretaris en senior beleidmedewerker en 0,2 fte programmamanager. Hierbij wordt de werkorganisatie geaccommodeerd en gefaciliteerd door de gemeente Weert.

In begroting en jaarrekening van de vereniging ASL worden de kosten van deze accommoderen en faciliteren (huisvesting, computerhardware & software, personele zaken, financiën, accountantscontrole, telefonie, postverzorging & porto, papier, secretariële ondersteuning, communicatie) geraamd en verantwoord.

Onder de post algemeen wordt de ondersteuning van het bestuur van de vereniging ASL geraamd en verantwoord. Dit inclusief vergaderkosten, notariële kosten en juridische kosten verbonden aan het reilen en zeilen van de vereniging zelf.

Alle overige kosten worden in beginsel begroot en verantwoord in de vier programmalijnen.

1. Werkplan programmalijn "Kennis"

1.1. Monitor milieuprestaties Limburg, SRE en Vlaanderen (2009 - 2015).

Resultaat:

De Limburgse voortgangsrapportage huishoudelijk afval was tot 2008 een jaarlijkse productie van de provincie Limburg en de Limburgse gemeenten. De provincie Limburg heeft deze activiteit beëindigd.

Provincie en ASL hebben samen met 4 Vlaamse Intercommunales en Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) is een Interreg IV project in voorbereiding genomen om te komen tot een nieuwe opzet van het

monitoren van milieuprestaties in hun gebied. Doel is een meerjarig inzicht in hun milieuprestaties (*energiebenutting, cradle to cradle, afvalloze maatschappij en CO2 neutraliteit*), comfortprestaties, burgertevredenheid, bewonerswaardering en kosten binnen gemeenten en regio's in Limburg, Vlaanderen en SRE gebied. Het versterken van inzicht in gemeentelijke prestaties maakt het mogelijk om op basis van verschillen van elkaar te leren.

Doelstelling:

Vergelijking kan en zal leiden tot aanbevelingen en maatregelen die primair invloed hebben op kwantiteit en kwaliteit van de afvalketen, op comfort en burgerwaardering en secundair op kosten van de afvalketen.

Betrokkenen:

Vier Intercommunales uit Vlaanderen, de provincies Antwerpen, Belgisch Limburg, Nederlands Limburg en Noord-Brabant, Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, ASL en klankbordgroep gemeenten, SenterNovem, NVRD.

Middeleninzet:

De opzet van de monitor milieuprestaties worden bekostigd uit de beschikbare middelen vanuit het Interreg IV project. Uitgegaan wordt van een eigen aandeel van de Limburgse gemeenten (ASL) in dit Interreg IV project van maximaal € 25.000,= per jaar. Het bureau BECO zal de projectaanvraag Interreg IV verzorgen.

De overige kosten worden gedragen door Europa en de andere partners. De jaarlijkse input zal worden geleverd door gemeenten, provincies en deelnemende partners (ASL, Intercommunales, SRE). Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

De projectaanvraag Interreg IV is stopgezet (zie blz. 12) en besloten is om dit resultaat op een andere wijze tot stand te brengen. Met de Belgische Intercommunale Limburg.net heeft in mei 2010 overleg plaatsgevonden over een gewijzigde samenwerking op dit onderdeel. De brede opzet met vier Intercommunales wordt daarbij verlaten. Aanleiding Provincie, ASL en Limburg.net zullen in 2010 uitwerking geven aan het in beeld brengen van de milieuprestaties. Een eventuele samenwerking met SRE is op een later tijdstip mogelijk.

1.2. Internetsite Afvalsamenwerking Limburg (2009 - 2015).

Resultaat:

Functionerende internetsite waar de vereniging documenten, kennis en kunde uitwisselt. De site geeft informatie over de vereniging, bestuur en werkapparaat, strategie, programmering, projecten en dossiers. Relevante informatie is voor gemeenten te downloaden en de site is voorzien van mogelijkheden tot het doorlinken naar andere sites. Alle conferentie-informatie is en blijft direct toegankelijk. Gemeenten worden in staat gesteld om hun kennis beschikbaar te stellen via de site aan andere ten behoeve van benutting door collega-gemeenten.

Doelstelling:

Een snelle toegang naar informatie, kennis en kunde per thema maakt de kwalitatieve en kwantitatieve advisering en beleidsuitvoering in gemeenten effectiever.

Betrokkenen:

Alle gemeenten voor benutting en input. Werkapparaat ASL voor opzet en onderhoud.

Middeleninzet:

De site is momenteel volledig operationeel en wordt extern ondersteund.

De eenmalige opstartkosten zijn in de rekening 2007 verantwoord.
De onderhoudskosten, niet zijnde personele lasten, bedragen nu jaarlijks ca. €500,= en zullen wat oplopen. Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

In kader van de 6^e Afvalconferentie is in 2009 een 1^e aanzet gegeven richting kenniscentrum. De ervaringen hieruit maakte duidelijk dat een opzet door ASL alleen te veel energie gaat kosten en te weinig gebruikers bediend. Om deze reden is met de branchevereniging NVRD gesproken over verdere samenwerking op het vlak van informatietoegankelijkheid. Ook binnen de NVRD wordt gekoerst richting een kenniscentrum op het terrein van afvaldeskundigheid. Door samenwerking ontstaat een win-win situatie.

1.3. Afstemming en netwerkoverleg.

Resultaat:

Op dossierniveau is overleg met ambtelijke vertegenwoordigers van gemeenten noodzakelijk. Zo heeft in 2008 en 2009 overleg met de 24 gemeenten plaatsgevonden over nascheiden van verpakkingen en de inbreng van ASL in het verpakkingendossier.

Doelstelling:

Gemeenten op de hoogte houden en meenemen in de actuele beleidsontwikkelingen in Brussel en Den Haag.

Betrokkenen:

Gemeenten en werkapparaat ASL.

Middeleninzet:

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL. Vergaderkosten worden zoveel als mogelijk vermeden.

Voortgang:

In de ledenvergadering van juni 2009 is besloten om periodiek beleidsoverleg in te voeren over afvalzaken. In de achterliggende periode is 4 keer overleg gevoerd:

- *September 2009*
- *December 2009*
- *Februari 2010*
- *April 2010*

Naast bijpraten over ontwikkelingen is dieper stilgestaan bij onderwerpen zoals STORL regeling, verwijderingsbijdrage Wit & Bruingoed, sorteerproeven MSZ, aanbestedingsresultaten eindverwerking, AVI capaciteit, R1 discussie, statiegeld, klein PET, effecten stortbelasting, projectmogelijkheden Interreg IV, bestuurlijke bezetting ASL, adviezen Tweede Kamer, PRN garantiestelsel.

1.4. Organisatie Limburgse Afvaldag (2009 - 2015).

Resultaat:

De jaarlijkse Limburgse Afvaldag maakt bestuurders, beleidsvoorbereiders en beleidsuitvoerders bewust en bekend met relevante aspecten van actuele thema's. Deze thema's worden ingegeven door ontwikkelingen op Europees, nationaal, provinciaal of regionaal niveau. Netwerken, kennisontwikkeling en kennisdeling staan op deze Afvaldagen centraal. De informatiedag en bevindingen van de deelnemers worden vastgelegd op video en zijn beschikbaar via de website. Meer en meer zal gebruik

gemaakt worden van moderne technieken om de informatieoverdracht verder te professionaliseren (e-campus ASL).

Doelstelling:

De afvaldag is gericht op kennis- en informatie-uitwisseling en de afvaldag is gratis voor de deelnemers (geen drempel voor deelname).

Betrokkenen:

ASL en Provincie Limburg (koppeling wordt gezocht met het Interreg IV project voor cofinanciering en als voorbeeldrol).

Middeleninzet:

Jaarlijkse kosten vanaf 2009 worden geraamd op € 40.000,= (exclusief sponsoring). De Limburgse Afvaldag wordt mede mogelijk gemaakt door cofinanciering van Essent Milieu (50 % van de kosten tot een maximum van € 15.000,=). Door aanwenden van sponsormogelijkheden door andere partners worden de kosten van de Afvaldag jaarlijks beperkt tot maximaal netto € 20.000,=. Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

In de conferentie 2009 hebben centraal gestaan de kunststofinzameling en de toen op handen zijnde verkoop van Essent Milieu. Met betrekking tot deze Limburgse Afvalconferentie wordt verwezen naar het jaarverslag. In 2010 is het thema "Attero of aanbesteden" geagendeerd. Doel van deze bijeenkomst is te onderzoeken of een andere klantrelatie meerwaarde kan bieden voor gemeenten, provincie, milieu en regionale economie. Een belangrijk onderwerp omdat in de 2^e helft van 2010 gestart gaat worden met de 1^e voorbereidingen op de contractvernieuwing 2014.

1.5. Dossier verpakkingen (2009 - 2015).

Resultaat:

De Limburgse Afvalconferentie 2007 maakte inzichtelijk dat het besluit verpakkingen, de mate van scheiding, het toepassen van heffingsstelsels en de mate van inzet logistiek (halen versus brengen) sterk bepalend zijn voor de lasten van de afvalinzameling.

Verpakkingen alleen maken voor 27,7 % deel uit van het Huishoudelijke Restafval (HRA). Doelstelling is deze 27,7 % af te scheiden van het HRA en t.z.t. voor rekening te brengen van het verpakkende bedrijfsleven (producentenverantwoordelijkheid). Tot op heden is het verpakkingsafval nog maar deels een verantwoordelijkheid voor het verpakkende bedrijfsleven. Een kostenreductie van 27,7 % (inzameling en verwerking) is hierbij de uitdaging. Uit onderzoek komt duidelijk naar voren dat nascheiden een belangrijk alternatief is en ook bewezen technologie is om dit resultaat te kunnen halen.

Doelstelling:

Keuzevrijheid met betrekking tot voor- en nascheiden bewerkstelligen en borgen. Kritisch volgen van de evaluaties nascheiden, de uitkomsten en de verruiming van de mogelijkheden tot nascheiden. De verdere verkenning van dit dossier zal ook de basis leggen voor een nieuwe contractsituatie HRA (nascheiden) vanaf 2014.

Kosten verpakkingen geheel ten laste van het verpakkende bedrijfsleven.

Kostenreductie afvalinzameling en -verwerking bereikbaar maken en doorgeven aan burgers.

Betrokkenen:

ASL, kerngroep gemeenten, Limburgse gemeenten, provincie, VNG, Tweede Kamer.

Middeleninzet:

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

Voor een uitvoerige uiteenzetting over het dossier wordt verwezen naar www.afvalsamenwerkinglimburg.nl/dossiers/verpakkingendossier.html. De vereniging heeft door rechtstreekse contacten met leden van de Tweede Kamer sturing uitgeoefend op het dossier verpakkingen. Een aantal Limburgse gemeenten hebben actief meegewerkt aan een sorteerproef bij MSZ. Deze proef is geïnitieerd door wethouder Bormans van de gemeente Gulpen Wittem en heeft bijgedragen aan de publieke discussie rondom nascheiding.

1.6. Dossier GFT; voedsel en energie (2009 – 2015).

Resultaat:

Het huidige contract (2009 – 2014) met afvalverwerker Essent Milieu is qua technologie gebaseerd op het composteren van GFT. Nieuwe technologische ontwikkelingen bij GFT leiden tot meer besparing op zowel CO2 als op kosten. Productie van biogas, het benutten van warmte, CO2 en schoon water in de glastuinbouw, het aanwenden van houtfractie voor biomassa-centrales en de productie van compost als voedsel voor gewassen en als veenvervanger zijn voorbeelden van deze nieuwe ontwikkeling. Het gescheiden inzamelen van GFT zal zich ook in de toekomst meer en meer lonen. De vereniging ASL zal zich vroegtijdig op beide ontwikkelingen moeten voorbereiden om klaar te zijn voor een nieuwe contractsituatie voor eindverwerking vanaf 2014.

Doelstelling:

Het leggen van een nieuwe basis voor de verwerking van GFT na 2014.

Betrokkenen:

Gemeenten, werkapparaat ASL, provincie, kenniscentra, Interreg IV partners.

Middeleninzet:

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

De huidige contractpartner Attero investeert vergaand in de locatie Venlo om meer uit biomassa te halen dan alleen compost. De gemoderniseerde locatie in Venlo wordt in juni 2010 geopend. Zie www.attero.nl/body.asp?parenttaal=nl&id=272&moduleitemid=296. In de 2^e helft van 2010 wordt gestart met de 1^e voorbereidingen van de contractvernieuwing in 2014. Energiebenutting uit biomassa zal daar een relevant onderwerp zijn.

2. Werkplan programmalijn "Advisering & Ondersteuning"

2.1. Uitvoeren generieke advisering (2009 - 2015).

Resultaat:

Compacte en betrouwbare advisering over thema's die voor alle gemeenten van belang zijn. Te noemen zijn onder meer:

- Beleidsontwikkelingen en nieuwe beleidlijnen (Europa, LAP)
- Bestaan en toepassing van subsidieregelingen
- Wettelijke ontwikkelingen
- Relatie afval en energie
- Kansen door grensoverschrijdende samenwerking

De site www.afvalsamenwerkinglimburg.nl zal worden benut om, gemeenten over ontwikkelingen te informeren. Door verdere modernisering

van de site zal het rendement verder toenemen (zie programmalijn Kennis).

Doelstelling:

Vraagbaak en leeromgeving op terrein van kwantiteit, kwaliteit en kosten

Betrokkenen:

ASL, Limburgse gemeenten, Europese gemeenschap, SenterNovem, Provincie, VNG.

Middeleninzet:

Website (openbaar, indien gewenst alleen voor leden een gedeelte met vertrouwelijke informatie).

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

De site is operationeel en wordt continu actueel gehouden. Ook in 2009 is het aantal (unieke) bezoeken aan de site weer verder toegenomen (zie ook het jaarverslag 2009).

2.2. Uitvoeren individuele advisering en helpdesk functie (2009 - 2015).

Resultaat:

Gerichte en hoogwaardige advisering en ondersteuning aan een gemeente naar aanleiding van concrete vragen. Veel gestelde vragen kunnen via generieke advisering naar alle gemeenten worden teruggesluisd.

Doelstelling:

Vraagbaak op terrein van kwantiteit, kwaliteit en kosten

Betrokkenen:

ASL, Limburgse gemeenten.

Middeleninzet:

Website (alleen voor leden).

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

De helpdesk is operationeel. Adviesvragen die relevant zijn voor meerdere leden worden opgenomen in de site of op de agenda geplaatst voor het periodieke overleg met beleidsmedewerkers (ca. 4 keer per jaar). Indien bestuurlijke agendering relevant is, vindt dit ook plaats.

3. Werkplan programmalijn "Belangenbehartiging"

3.1. Versterken positie ASL in relevante netwerken en beslisstructuren.

Resultaat:

De uitwerking van het Verpakkingenconvenant door het Ministerie VROM maakt meer dan ooit tevoren duidelijk dat de noodzakelijke samenhang tussen beleidsvorming op Europees- en Nationaal niveau steeds minder samenhang vertoont met de uitvoering op lokaal niveau. Belangrijke instituties in coördinatie en publieke belangenbehartiging zoals o.a. het Afval Overleg Orgaan zijn opgeheven en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is in het genoemde dossier onvoldoende in staat gebleken de publieke belangen van gemeenten (burgers) te behartigen.

Om de belangen van de Limburgse gemeenten te dienen zal versterking moeten plaatsvinden van de beïnvloeding op besluitvormingsprocessen. Met de provincie Limburg worden afspraken gemaakt om de beïnvloeding via provinciale netwerken te versterken (Europa en IPO). Het werkapparaat heeft al een plaats ingenomen in de Ambtelijke Werkgroep Afval (AWA) van het VNG en is gevraagd voor een bestuurlijke functie in de NVRD. Bestuurlijk zal de betrokkenheid in de VNG moeten worden versterkt.

Doelstelling:

Vergroting beïnvloedingsruimte bij beleidsvorming en beslissers.

Betrokkenen:

Werkapparaat ASL, provincie, NVRD, VNG, IPO, Brussel.

Middeleninzet:

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

De vereniging is momenteel direct actief in de volgende netwerken:

- *VNG ambtelijk: secretaris ASL neemt deel aan het AWA overleg en participeert in het AWA netwerk.*
- *VNG bestuurlijk: ASL bestuursleden worden door de vereniging aanbevolen om deel te nemen aan de VNG commissie Milieu (voordrachten zijn in procedure).*
- *NVRD: de programmamanager ASL is in 2009 lid geworden van het hoofdbestuur van de brancheorganisatie NVRD.*
- *NVRD: de secretaris is lid van de branchevereniging NVRD.*
- *Tweede Kamer: de secretaris ASL heeft rechtstreekse contacten met diverse woordvoerders van de Tweede Kamer op het dossier afval.*

Via de provincie Limburg is ASL getrapt aanwezig in het IPO overleg en in CREM (Brussel). In 2010 staat op het programma om de contacten met IPO en CREM verder "aan te halen".

3.2. Versterken positie ASL in buitenlandse netwerken (2009 – 2015).

Resultaat:

In 2005 is periodiek overleg gestart met Vlaamse organisaties en zijn de verschillen in de systemen van afvalinzameling en verwerking globaal aan de orde geweest. Het nut van het grensoverschrijdende overleg met Vlaanderen heeft zich al bewezen in het licht van het sensibiliseren van Belgische marktpartijen rondom de aanbesteding voor GFT en HRA. Duidelijk is ook geworden dat Limburg veel kennis kan putten en benutten op terrein van milieustraten, verpakkingen, organisatie en kostenbeperking. Met Vlaanderen (vier intercommunales) is uitwerking gegeven aan een Interreg IV project ten behoeve van gemeenten. De inhoud van de 5 pistes wordt in 2009 uitgewerkt door BECO-adviseurs. De Limburgse gemeenten worden gepolst op hun interesse om deel te nemen aan een of meerdere projecten (zie hoofdstuk III).

Doelstelling:

Kennisuitwisseling kwalitatief, kwantitatief en financieel.

Betrokkenen:

Werkapparaat ASL, provincies, Intercommunales, SRE en klankbordgroep gemeenten.

Middeleninzet:

Website (alleen voor leden).

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

Gebleken is dat de samenwerking met vier Belgische Intercommunales onvoldoende heeft opgeleverd. De gezamenlijke uitvraag voor Interreg IV subsidie is niet uit te verf gekomen door een te operationele ambitie van drie van de vier Intercommunales. De voorbereiding van de subsidie aanvraag is dan ook gestopt en de projectpistes worden door ASL individueel en op basis van kansrijkheid voortgezet met Limburgse gemeenten, provincie Limburg en Limburg.net.

Op 30 september 2010 wordt afgetrapt met de piste "milieustraat van de toekomst".

In de 2^e helft van 2010 wordt met de provincie Limburg een plan van aanpak uitgewerkt voor de opzet van monitoren. Deze opzet wordt besproken in het overleg met gemeentelijke beleidsmedewerkers en vervolgens uitgewerkt.

De benutting van biomassa wordt in de 2^e helft van 2010 betrokken bij de marktorientatie op de eindverwerking na 2014.

De overige pistes worden nog niet opgepakt.

3.3. Terugploegen informatie belangenbehartiging (2009 - 2015).

Resultaat:

Deelnemen in externe netwerken staat niet op zich, maar in dienst van de belangen van alle Limburgse gemeenten. Terugkoppeling van opgedane kennis via digitale nieuwsbrieven en de internetsite is zeer effectief. Bij de opzet van de ASL site in 2006 zal de uitwerking van een periodieke digitale nieuwsbrief zijn opgenomen.

Doelstelling:

Kennissuitwisseling op het terrein van kwaliteit, kwantiteit en kosten.

Betrokkenen:

ASL, alle Limburgse gemeenten, provincie, SenterNovem, VROM.

Middeleninzet:

Website en nieuwsbrief (openbaar).

Nieuwsbrief (digitaal) maakt qua kosten onderdeel uit van de website.

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

De beoogde informatie uitwisseling is operationeel via website en directe mailing naar gemeenten.

3.4. Overige bestuurlijke ondersteuning.

Resultaat:

Het werkapparaat ASL vervult ook een rol als ondersteuner van bestuurders in diverse netwerken. Het gebruik van deze mogelijkheid tot ondersteuning blijft nog achter waardoor de effectiviteit van bestuurders voor de Limburgse belangen (nog) onderbenut blijft.

Doelstelling:

Inzet Limburgse bestuurders voor provinciebrede belangenbehartiging.

Betrokkenen:

Bestuur ASL, werkapparaat ASL en vertegenwoordigers in landelijke netwerken.

Middeleninzet:

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

Met de herbezetting van het bestuur in 2010 en de bestuurlijke vertegenwoordiging binnen de VNG krijgt dit aandachtspunt extra bestuurlijke aandacht.

4. Werkplan programmalijn "Coördinatie marktbenadering"

4.1. Behartigen contract met Essent Milieu (2009 - 2014).

Resultaat:

De Limburgse gemeenten hebben een verwerkingsovereenkomst aangegaan met Essent Milieu voor de verwerking van huishoudelijk

restafval (HRA), grof huishoudelijk afval (GHA) en GFT. Totaal 24 Limburgse gemeenten hebben een aanvullende privaatrechtelijke overeenkomst met Essent Milieu gesloten voor het nascheiden van kunststof verpakkingen. HRA bevat ca. 27,7 % verpakkingen en ca. 14 % kunststof. De opgave is om dit aandeel in het HRA zo min mogelijk voor rekening van de burgers te laten komen.

Doelstelling:

Kwantiteit en kosten.

Betrokkenen:

Werkapparaat ASL, contractpartner Essent Milieu en 24 Limburgse gemeenten.

Middeleninzet:

Mogelijk zijn juridische procedures vereist waarvoor een bedrag ad. € 10.900,= in 2009 is opgenomen (zie 4.2).

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

Het verwerkingscontract 2009 – 2014 is operationeel en is in 2009 contractconform verlopen. Er hebben zich geen noemenswaardige knelpunten voorgedaan. Ook de verevening van transportkosten tussen gemeenten is probleemloos verlopen.

Door Attero is recentelijk geïnvesteerd in mogelijkheden tot nascheiden van restafval in Wijster.

Zie www.attero.nl/body.asp?parenttaal=nl&id=238&moduleitemid=279 .

Attero overweegt nieuwe capaciteit voor nascheiden te realiseren Limburg. In goed overleg streven Attero en ASL gezamenlijk om de feitelijke nascheiding voor de 24 gecontracteerde Limburgse gemeenten ook mogelijk te maken en daarvoor vergoeding te ontvangen van de verantwoordelijke producenten via het Afvalfonds.

4.2. Juridische analyse en ondersteuning (2009).

Resultaat:

Meer en meer zal de verhouding met contractpartner Essent Milieu verzakelijken. Een mogelijke liberalisering zal dit proces verder versnellen. De vereniging zal rekening moet houden met meer juridische geschillen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Voor zover het geen individuele gemeentelijke geschillen betreft zal de vereniging rekening moeten houden met toenemende kosten.

Doelstelling:

Juridische weerbaarheid borgen.

Betrokkenen:

Gemeenten, bestuur en werkapparaat ASL.

Middeleninzet:

Voldoende reserve houden voor juridische weerbaarheid..

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

In 2009 zijn geen juridische geschillen opgekomen.

4.3. Vorbereiding nieuw contract 2014 ev (2009 - 2014).

Resultaat:

De markt van eindverwerking is sterk in beweging. Dit is niet alleen het gevolg van het verpakkingenconvenant. Liberalisering van traditioneel publieke afvalverwerkers als ARN, AVR en mogelijk ook Essent Milieu legt de basis voor een andere marktordening in 2014. Ook in technisch opzicht

is de markt in verandering. Naast nascheiden van verpakkingen uit huishoudelijk (rest)afval is de markt van GFT verwerking sterk in beweging. De vereniging zal zich vanaf 2009 intensief moeten voorbereiden op een nieuwe situatie na 2014.

De succesvolle aanbesteding en gunning van het verwerkingscontract 2009 - 2014 bevat ook een aantal leerpunten, die voor de contractvernieuwing in 2014 uiterst relevant is. Een grondige evaluatie brengt deze leerpunten in beeld en legt een basis voor de noodzakelijke marktverkenningen ten behoeve van de volgende contractperiode. De evaluatie zal worden uitgevoerd door het werkapparaat met een gerichte inschakeling van het extern bureau. De nieuwe marktverkenningen zijn relevant vanaf medio 2009.

Doelstelling:

Verwerkingszekerheid en kostenreductie afvalverwerking.

Betrokkenen:

ASL, kerngroep aanbesteding, Limburgse gemeenten, extern bureau.

Middeleninzet:

Externe kosten € 12.500,= per jaar.

Personele lasten zijn onderdeel van de jaarkosten werkapparaat ASL.

Voortgang:

In 2009 is gebleken dat door uitbreiding van verbrandingscapaciteit in combinatie met hogere energierendementen van deze capaciteit, de prijzen onder druk zijn komen staan. Recente aanbestedingen hebben dit aangetoond. De verwachting is gerechtvaardigd dat bij een nieuwe aanbesteding voor 2014 opnieuw een kostenreductie binnen bereik kan komen. Ook de prijsvorming bij GFT en biomassa kent een dalende trend. In de 2^e helft van 2010 wordt gestart met de marktverkenning voor het nieuwe verwerkingscontract 2014 e.v. De ambtelijke kerngroep aanbesteding zal opnieuw worden geformeerd en intensief worden betrokken in het proces. In het beleidsoverleg wordt de informatie breed gedeeld met alle beleidsmedewerkers.

Meerjarenbegroting 2010 - 2015

Lasten

	2010 begroting	2011 begroting	2012 begroting	2013 begroting	2014 begroting
Algemeen	€ 72.600	€ 62.600	€ 62.600	€ 62.600	€ 62.600
1 Kosten werkapparaat algemeen					
a. Coördinatie & financiële administratie	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500
b. Secretaris en secretariaat vereniging	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500
c. Secretariaatskosten overig	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
d. Vergaderkosten	€ 1.100	€ 1.100	€ 1.100	€ 1.100	€ 1.100
e. Huisvesting en infrastructuur	€ 25.500	€ 25.500	€ 25.500	€ 25.500	€ 25.500
f. Communicatie en publiciteit	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
2 Inhuur personeel derden	PM	PM	PM	PM	PM
3 Adviezen door derden (hertjking strategienots ASL)	€ 10.000	PM	PM	PM	PM
4 Notariële & juridische kosten vereniging (oa statuten)	PM	PM	PM	PM	PM
5 Onvoorzien	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Programmalijn "Kennis"	€ 70.500	€ 60.500	€ 60.500	€ 60.500	€ 60.500
0 manuren werkapparaat ASL	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
1 Monitoring milieuprestaties	€ 10.000	PM	PM	PM	PM
2 Internetsite en Kennisnet (ASL ism NVRD)	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500
3 Afstemming en netwerkoverleg vereniging ASL	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4 Limburgse afvaldag	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
5 Dossier verpakkingen	PM	PM	PM	PM	PM
6 Dossier GFT (voedsel en energie)	PM	PM	PM	PM	PM
Programmalijn "Advisering en ondersteuning"	€ 3.100	€ 3.100	€ 3.100	€ 3.100	€ 3.100
0 manuren werkapparaat ASL	€ 3.100	€ 3.100	€ 3.100	€ 3.100	€ 3.100
1 Generieke advisering (LAP, subsidies, wetgeving)	PM	PM	PM	PM	PM
2 Individuele advisering en helpdesk-functie	PM	PM	PM	PM	PM
Programmalijn "Belangenbehartiging"	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600
0 manuren werkapparaat	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600
1 Versterken positie ASL in netwerken en beslisstructuren	PM	PM	PM	PM	PM
2 Versterken positie ASL in internationale netwerken	PM	PM	PM	PM	PM
3 Terugkoppeling naar leden (nieuwsbrief, site, overleg etc.)	PM	PM	PM	PM	PM
4 Overige bestuurlijke ondersteuning	PM	PM	PM	PM	PM
Programmalijn "Coördinatie marktbenadering"	€ 55.700	€ 143.200	€ 143.200	€ 93.200	€ 43.200
0 manuren werkapparaat ASL	€ 38.200	€ 38.200	€ 38.200	€ 38.200	€ 38.200
1 Behartiging contract 2009 - 2014	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
2 Juridische analyse en ondersteuning	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
3 Voorbereiding nieuw contract 2014 ev	€ 12.500	€ 100.000	€ 100.000	€ 50.000	€ -
Subtotaal lasten	€ 204.500	€ 272.000	€ 272.000	€ 222.000	€ 172.000

Baten

1 Contributie leden	€ 250.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
3 Bijdrage Essent Milieu en andere partners in de Afvaldag	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
6 Bijdrage Provincie					
7 Rentebijdraging	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
8 Toevoeging / aanwending banksaldo	€ 64.500	€ 103.000	€ 103.000	€ 53.000	€ 3.000
Subtotaal baten	€ 204.500	€ 272.000	€ 272.000	€ 222.000	€ 172.000
Banksaldo per 1 januari 2010	€ 441.603				
Verwachting toename & afname banksaldo	€ 64.500	€ 103.000	€ 103.000	€ 53.000	€ 3.000
Prognose ontwikkeling banksaldo	€ 506.103	€ 403.103	€ 300.103	€ 247.103	€ 244.103